

УЧЕТНЫЙ АВИАЦИОННЫЙ ЗАПИСНАЯ КНИЖКА

Возраст: _____ Пол: _____ Место рождения: _____

TELOVÝCHOVNÁ JEDNOTA LOKOMOTÍVA VRÚTKY

Plavecký oddiel, vzorný oddiel ČSZTV II. stupňa

50 rokov
plaveckého športu
vo Vrútkach

Vrútky, jún 1982

Vážené súdružky, súdruhovia, milí športový priatelia!

Plavecký oddiel TJ Lokomotíva Vrútky spolu so všetkými priaznivcami plaveckého športu oslávi v týchto dňoch 50. výročie založenia organizovaného plávania vo Vrútkach. Dovoľte mi preto, aby som v úvode svojho príhovoru srdečne zablahoželal všetkým priaznivcom plávania, pretekárom, trénerom a cvičiteľom, zaželel im pre budúce obdobie také podmienky, aby sa nahromadené skúsenosti a tradície plaveckého športu ďalej rozvíjali a dosahovali úspechy zodpovedajúce tradíciám.

Z príležitosti 50. výročia vzniku plávania vo Vrútkach sa mimoriadne vyníma v celej činnosti masový charakter plávania, ktorý sa zaradil, vďaka obetavosti funkcionárov plaveckého oddielu na jedno z popredných miest organizovaného plávania nielen v rámci okresu Martin, ale aj stredoslovenského kraja a Slovenskej socialistickej republiky.

Začiatky organizovaného plávania sa zlepšili po výstavbe letného kúpaliska v roku 1932 vo Vrútkach. Funkcionári plaveckého oddielu sa stali aktívni pretekári, čo v tradíciách sa dodržiava až do súčasnosti. Nadšenie a obetavá práca v plaveckom oddieli priniesli veľké úspechy v rozvoji plávania nielen vo Vrútkach, ale aj v rámci celého Slovenska. V tomto období sa začalo hrať vo Vrútkach aj vodné pólo. Tradícia plaveckého športu bola hlavne v rozvoji masovej plaveckej základne, v ktorej hlavné miesto zaujímal základný výcvik plávania. Túto tradíciu úspešne rozvíja aj terajší plavecký oddiel.

Okrem pretekárskej činnosti plavecký oddiel vo Vrútkach vykonal veľkú a záslužnú prácu aj vo výchove predovšetkým mladých ľudí, formovali sa charaktery, zvyšovala sa fyzická zdatnosť a vôľové vlastnosti pretekárov. Plavecké výcviky boli hodnotené na vysokej úrovni, za čo oddiel plávania obdržal viacero vyznamenaní a v súčasnom období je nositeľom čestného titulu „Vzorný oddiel ČSZTV“. Mnohí aktívni pretekári po skončení svojej pretekárskej činnosti pracujú ako funkcionári v plaveckom oddieli TJ, ale aj na úrovni ostatných telovýchovných a zväzových orgánov.

Prichodí mi preto sa poďakovať všetkým, ktorí prispeli, a prispievajú k rozvoju plávania vo Vrútkach a s úctou si spomenúť na tých, ktorí budovali základy organizovaného plávania vo Vrútkach.

kach aj vodné pólo. Tradícia plaveckého športu bola hlavne v rokoch, zaželať celému plaveckému oddielu, všetkým pretekárom, trénerom, cvičiteľom a funkcionárom veľa úspechov do ďalšej činnosti.

Ján Ďuriník
predseda TJ

Organizačný výbor osláv:

Predseda:	Ing. Štekláč Dušan
Podpredseda:	Markovič Milan
Tajomník:	Záborský Milan
Hospodár:	Chilo Viktor
Ubytovanie:	Boďa Ondrej
Stravovanie:	Boďa Ondrej
Doprava:	Boďa Emil
Propagácia:	Ing. Skalický Miroslav
ŠTK:	Zvarík Ladislav
Organizačná komisia:	Hôrka Július
Zdravotná komisia:	MUDr. Kříž Otokar
Členky organizačného výboru:	Slabejová Viera Krišteková Irma

V tomto roku si pripomíname 73. výročie založenia telovýchovného klubu vo Vrútkach. 15. mája 1909 v miestnosti Feldmannovskej kaviarne sa zišli členovia ustanovujúcej schôdze telovýchovného klubu RTC Vrútky k zvoleniu prvých funkcionárov: predsedu Bartolomeja Kvanduka, podpredsedu Štefana Darulu, tajomníka Ernesta Tesára, zapisovateľa Kornela Wölpla. Telovýchovný klub mal okrem futbalu oddiel zápasenia, cyklistiky, hádzania ušiakom a turistiky.

Po skončení prvej svetovej vojny a vzniku ČSR, v súvislosti s diferenciáciou spoločnosti, dochádzalo k zmenám v telovýchovnom nhutí, čo malo za následok, že ku RTC (neskoršie RTJ) pribudli ďalšie telovýchovné kluby, a to Sokol, FRTJ, ŽK, Rudá hviezda, Klub československých turistov a lyžiarov, Spartakovský skaut, Junák, Orol a Makkabi, pričom každý sa špecializoval na niektoré druhy športov.

Plávanie nebolo po prvej svetovej vojne organizované. Až v tridsiatych rokoch zásluhou najmä Ing. Vízyho, Dr. Poriesa, Dr. Solárika a ďalších, začína organizovanejšia činnosť a od roku 1932, po dokončení výstavby kúpaliska, bol v rámci Čsl. Červeného kríža založený plavecký oddiel — PO ČK, dochádza k prudkému rozmachu tohoto druhu športu vo Vrútkach. Po rozbití ČSR, PO ČK musel ukončiť svoju činnosť a kúpalisko počas druhej svetovej vojny sa dostáva pod vojenskú správu. Tým sa, prirodzene, porušuje kontinuita v činnosti plaveckého športu, mnohí členovia

odchádzajú. Oživenie nastáva po skončení druhej svetovej vojny, keď plavecký oddiel sa stáva súčasťou najprv Sokola Železničiar Vrútky a neskôršie TJ Lokomotíva Vrútky a keď sa do čela oddielu dostáva prof. K. Vojtek. Je to obdobie, kedy plavecký oddiel dosahuje znova vynikajúce výsledky, má širokú základňu plavcov a vodnopólové družstvo. Útlm nastáva v období pred a počas generálnej opravy kúpaliska, ktorá bola ukončená v roku 1971. V súčasnom období sa činnosť plaveckého oddielu znova dostáva do plného tempa.

Táto brožúrka, vydaná pri príležitosti 50. výročia založenia organizovaného plaveckého športu vo Vrútkach, má byť aspoň stručným prierezom činnosti, a aspoň v krátkosti priblížiť počiatky a bohatú históriu jedného z oddielov našej TJ Lokomotíva Vrútky, nositeľky štátneho vyznamenania „Za zásluhy o výstavbu“. Uvedomujúc si veľký spoločensko-politický význam, chce i naďalej v pokrokových tradíciách vrútockej telovýchovy a športu, pri svojej práci vychádzať zo socialistického chápania telovýchovy ako prostriedku všestrannej výchovy, vzdelávania, kultúry a starostlivosti o telesnú zdatnosť a zdravie mládeže a všetkých pracujúcich.

Výstavba kúpaliska vo Vrútkach

Počiatky organizovanej činnosti v plaveckom športe vo Vrútkach, ako už bolo uvedené, zapadajú do obdobia tridsiatych rokov. Vtedajšia mládež, najmä pod vedením Ing. Jožka Vízyho a ďalších, sa pomerne pravidelne schádzala na prírodnom kúpalisku rieky Váh, kde sa postupne vytváral a utužoval kolektív plavcov. Tu tiež vznikala túžba po vybudovaní kúpaliska vo Vrútkach, ako tomu bolo napríklad v blízkych Štubnianskych Tepliciach. To však bolo v tom čase nemalým problémom, najmä pre nepochopenie a odpor vtedajšieho predstavenstva obce Vrútok. A ako tomu mohlo predsa len dôjsť, že sa stavba kúpaliska uskutočnila? Boli to predovšetkým dva faktory:

- nezamestnanosť tridsiatych rokov
- nezlomná vôľa a vytrvalý boj plaveckých nadšencov, mládeže na čele s Ing. J. Výzom.

Ten druhý, i keď nenachádzal pochopenie a ostro kontrastoval s konzervatívnymi názormi vtedajších predstaviteľov obce Vrútok, musel a i zvíťazil.

Pokiaľ ide o faktor prvý, znamenal pre vtedajších činiteľov

určité východisko z núdze, najmä keď Čsl. Červený kríž poskytol finančné prostriedky na stavbu. Tým totiž aspoň čiastočne a na chvíľu sa znížila nezamestnanosť.

Keď bolo jasné, že výstavba kúpaliska sa uskutoční, nesúhlasili ešte vtedajší predstavitelia obce s dĺžkou bazénu 33 1/3 m s tým, že napríklad v Šubnianskych Tepliciach je bazén len 20 m dlhý, že to úplne stačí a požiadavku odmietli ako tvrdohlavosť mladých, že sa „nevedia vmestiť do vlastnej kože“. Nakoniec zásluhou Ing. Vízyho, Dr. Solárika, Dr. Poriesa a ďalších, sa začalo so stavbou bazénu o dĺžke 33 1/3 m.

Ešte treba uviesť diskusie okolo rozhodnutia miesta výstavby kúpaliska. Jedným z nich bolo i miesto za vrútockými železničnými dielnami pri Váhu, kde sa pôvodne malo i kúpalisko postaviť. Tam totiž bola k dispozícii teplá, neznečistená a hygienicky nezávadná voda, ktorú vypúšťali nepretržite z dielní resp. elektrárne, bez úžitku do Váhu. Po úvahe však nakoniec sa so stavbou začalo na terajšom mieste, pričom v tom čase nad kúpaliskom stála Schulzova teheľňa, z ktorej sa brala teplá voda do bazénu. Neskoršie, po asanácii tejto teheľne, potočná voda pred vtokom do bazénu sa ohrievala prostredníctvom „betónového hada“, ktorý sa však tiež pri výstavbe terajšej Partizánskej ulice v rokoch 1940 — 1943 asanoval.

Výstavba kúpaliska bola ukončená roku 1932. Slávnostné otvorenie zorganizoval Čsl. Červený kríž, ktorý na otvorenie pozval i vtedajšiu predsedníčku Čsl. Červeného kríža Dr. Alicu Masarykovú a Jána Masaryka, ktorí v tom čase s otcom, vtedajším prezidentom T. G. Masarykom letovali v Bystricike pri Martine.

To bola, samozrejme, len pozlátka na vtedajšie pomery. Vlastný život a prevádzka boli iné a závislé na mládeži a nadšencoch, ktorí videli dopredu, do budúcnosti, stanovili už v tom čase ciele rozvoja plaveckého športu. Vedeli, že vo Vrútkach je talentovaná mládež pre tento šport, že ju možno vychovávať a viesť k športovým metám a že nakoniec i z bezpečnostného hľadiska výchovu širokej základne plavcov sa zabráni každoročným obetiam utopeným vo Váhu, Turci a v iných vodách.

Z histórie plaveckého oddielu v rokoch 1932-1938

Po otvorení kúpaliska mládež nebolo treba dva razy volať na kúpalisko, i keď voda bola mnohokrát „mrazivá“. Kúpalisko bolo napájané vodou z horského potoka. Budovatelia a funkcionári sa všemožne starali o vylepšenie a plaveckému drobizgu otvárali dvere dokorán, doslova zadarmo a na neobmedzený čas. Veď deti nakoniec tvorili najširšiu, a možno povedať, najpočetnejšiu členskú základňu založeného plaveckého oddielu pri miestnej organi-

zácií Červeného kríža, tzv. PO ČK, tj. Plaveckého oddielu Červeného kríža. Predsedom dol Dr. Pories, vtedajší praktický lekár vo Vrútkach; Ing. Vízy zastával funkciu náčelníka plavcov. Bol to neúnavný cvičiteľ plávania, tréner a „otec“ tej veľkej športovej rodiny. Výdatne mu pomáhali vtedy už dobrí plavci Ondro Dieneš, Alo Brašeň, Fero Bartsch, Arpád Farkaš, ďalej bratia Pázmánovci, Edo Chaben, Karol Zeman, bratia Holkovci, Vojtekovci, Majorovci, Herman, Machota, malé Šoralové, Sýkorovci, Ruttkayovci a mnoho, mnoho iných. Z nadšencov, ktorí neľutovali ani prostriedky, ani štedrosť, ani čas na organizovanie, funkcionárčenie a usporiadanie zájazdov, držal prím najmä Šimon Rund.

Vrútocký plavecký šport predstavoval desiatky nadšencov, divákov, funkcionárov, rodičov, synov a dcér, ktoré od malička sa naučili plávať, ba čo viac, čoskoro systematicky trénovať a nakoniec bojovať o metre a sekundy na domácich pretekoch, i s plaveckými oddielmi v Žiline, v Štubnianskych Tepliciach, v Banskej Bystrici, vo Veľkej Bytči, v Trenčianskych Tepliciach i v Prešove. Po materiálnej stránke všetci veľmi starostlivo šetrili spoločný majetok a získali si veľký okruh priaznivcov a stálych návštevníkov. Iskierka, zapálená predovšetkým Ing. Vízom, sa rozrástla do vatry pochopenia a podpory dobrej myšlienky a skutkov.

Každoročne prichádzali do Vrútok na dvojdnové vystúpenie vtedajší majstri ČSR vo vodnom póle KC Košice, BAR Kohba Bratislava, SPK Bratislava, TPK Trnava. Zo známejších pretekárov treba spomenúť najmä Dr. Jozefa Bunta a Dr. Jozefa Kovárika, vtedajšieho majstra na 100 a 200 m voľný spôsob, ktorý vo Vrútkach hosťoval a v letných mesiacoch 1936, 1937, 1938 pôsobil ako tréner PO ČK Vrútky. V roku 1936 na našom kúpalisku zaplával aj československý rekord na 200 m kraul časom 2:22,8. Počas pôsobenia vo Vrútkach hral Dr. Kovarík za PO ČK Vrútky aj vodné pólo. Dňa 2. augusta 1936 bolo vo Vrútkach medziklubové stretnutie Makkabi Prešov a PO ČK Vrútky. Za Prešov v tom čase plával známy rakúsky plavec Herbert, veľký súper Kovárika na 100 m kraul. Za nepriaznivého počasia vyhral Kovarík tieto preteky za 1:03,3 pred Herbertom, ktorý zaplával čas 1,08. Kovarikove najlepšie osobné výkony na vrútockom kúpalisku boli na 100 m kraul 1:02,3 a na 200 m kraul 2:21,9.

Kúpalisko PO ČK bolo dejiskom stretnutia Dr. Kovárika so seniorským majstrom republiky Dr. Stenierom. Na pretekoch bol aj majster republiky na 200 m prsia Dr. Abeles. Všetky tieto vystúpenia mali viac-menej propagačný charakter pre plavectvo a vodné pólo a nielen vo Vrútkach ale na celom strednom Slovensku, i v ďalšom okolí. Návštevnosť na týchto podujatiach tomu aj

nasvedčovala. Vyvrcholením činností a propagácie plavectva a organizačných schopností neúnavného funkcionára, predsedu Stredoslovenskej plaveckej župy Dr. Poriesa, bola účasť PO ČK na majstrovstvách Slovenska v roku 1938 na kúpalisku „Zelená žaba“ v Trenčianskych Tepliciach, kde Major z plaveckého oddielu bol štvrtý a Kostolný na 200 m vo veľmi silnej konkurencii - Abeles - Bernhardt - Földy a iní, ktorí predstavovali špičku v celoštátnom a slovenskom mehadle, skončil tiež na štvrtom mieste.

Roky druhej svetovej vojny zmarili ďalšie plány priekopníkov vrútockého plavectva. Prakticky sa už nikdy nestretli tak, aby pokračovali v nastúpenej ceste, aby rozvíjali začaté dielo v lepších podmienkach. Každý išiel svojou stranou, na front, mnohí sa zúčastnili bojov v SNP a tragická smrť zakladateľov plavectva vo Vrútkach Ing. Vízyho, Laja Vojteka, Jána Ujčeka, celú smutnú kapitolu len dovърšili. Zodpovedné pracovné zadelenie v rôznych mestách i miestach im už ani v čase mieru neumožnili stretnúť sa na kúpalisku, ktoré bolo svedkom ich športových začiatkov. Počas druhej svetovej vojny kolektív vrútockých plavcov musel prekonávať rôzne ťažkosti. Kúpalisko chátralo, vyžadovalo opravy, o ktoré sa obyčajne plavci starali sami. Zakladatelia plaveckého športu, ktorí vo Vrútkach ešte ostali, postupne z nášho mesta odchádzali, či už na vojenské cvičenie, za štúdiami, za zamestnaním a o organizovanie plaveckého športu sa začínajú starať druhá generácia: Vojtekovci, Majorovci, Ruttkayovci, Ernest Steffel, Fero Barabáš, Fero Sýkora a ďalší. Neskoršie starostlivosť o kúpalisko prevzala vojenská správa a klub rozpustili.

ČO PÍSALI NOVINY O PO ČK VRÚTKY

Severoslovenská plavecká župa ustanovená

V pondelok 6. augusta 1934 sa konalo pod vedením splnomocnenca ČsAPS Dr. E. Poriesa vo Vrútkach zakladajúce valné zhromaždenie za účasti zástupcov KČsT Žilina, KČsď Veľká Bytča a PO ČK Vrútky, ktoré zahájil Dr. E. Pories. Prvými funkcionármi boli zvolení: predseda Dr. E. Pories (Vrútky), podpredseda Dr. D. Holzan (Veľká Bytča), náčelník — T. Berger (Žilina), tajomník — G. Bystričan (Vrútky), do župného výboru boli zvolení: Leo Setnička, E. Dobrovodský a T. Stern (Žilina), Dr. D. Holzan, J. Hluchán a L. Prnáč (Veľká Bytča), Jaroslav Pek a Šimon Rund (Vrútky). Náčelníci župného výboru: Ladislav Lang (Žilina), E.

Drescher (Veľká Bytča), L. Kostay, A. Dieneš, Ing. J. Vízy (Vrútky). Revízori účtov: Euben Afner (Veľká Bytča), Eduard Chaben (Vrútky). Všetci prítomní prevzali funkcie, za neprítomného dr. Holzmana prevzal funkciu dočasne L. Grnáč. Za úradný časopis okrem „Plavectví“ navrhnutý „Športový týždeň“. Dočasnou župnou miestnosťou bola klubová miestnosť PO ČK Vrútky.

PO ČK Vrútky v roku 1935

Bilancia agilného klubu PO ČK Vrútky je toho roku veľmi pestrá. PO ČK Vrútky sa stretol celkom s 12 klubmi, získal po druhý raz prebor Stredoslovenskej župy ČSAPS a vo vodnom póle sa umiestnil na druhom mieste. Pólových zápasov zohral PO ČK 10, z toho 5 vyhral a 5 prehral s celkovým skóre 16 : 49. Dorast zohral 2 zápasy, oba výťazne so skóre 10 : 3. Strelcom mužstva bol Farkaš 6 gólov, Dieneš 5 gólov atď. Góly dorastu dali Vojtek 5, Šťastný 4 a Herman. Z význačných plaveckých udalostí vo Vrútkach treba spomenúť štart SPK Bratislava, AC Jánošík Trnava, KAC Košice, župných preborov a dorasteneckého dňa. Počet členov vzrástol o 65 % a PO ČK má teraz 150 členov, čo svedčí o veľkom záujme pre plavecký šport vo Vrútkach.

Z histórie plaveckého oddielu v rokoch 1939—1968

Na začiatku druhej svetovej vojny PO ČK musel ukončiť svoju činnosť, pretože nacionálnemu šovinizmu nezodpovedala jeho činnosť, založená na bratstve Čechov a Slovákov. Kúpalisko bolo uzatvorené a dostalo sa pod vojenskú správu, ktorá tréningy tohto oddielu nepovolila.

Mladí, talentovaní plavci a pólisti hostovali v plaveckých oddieloch ŠAC Banská Štiavnica a zvlášť AC Pov. Bystrica, kde kúpalisko v tom čase bolo otvorené a nebola vybudovaná dostatočná plavecká základňa. V rokoch 1943 a 1944 v AC Pov. Bystrica významne pôsobili plavci PO ČK, ako F. Sýkora, V. Major, B. Vojtek a mnoho iných. Toto obdobie trvalo až do konca druhej svetovej vojny.

Nová aktivita a rozmach plaveckého športu vo Vrútkach nastáva po oslobodení. Nezabudnuteľným ostáva aktív všetkej pokrokovej mládeže v máji 1945 na ustanovujúcej schôdzi SZM, ktorej predsedal náš člen TJ s. Ladislav Škovira a v ktorej sa začínajú organizovať aj športové krúžky. Na tomto akíve prihlasujú sa aj

plavci z Vrútok a vytvárajú organizačný celok, násilne pretrhnutý vojnou ako plavecký oddiel SSM. Mnohé akcie, ako plavecké stretnutia medzi Sláviou Bratislava, Žilinou, Pov. Bystricou, Banskou Štiavnicou nasvedčujú, že plavecký život vo Vrútkach sa po vojne obnovil. Veľkú zásluhu na tom, okrem plaveckých funkcionárov K. Vojteka, E. Vojteka, E. Steffela a ďalších, má bývalý predseda národného výboru L. Škovira, M. Korman, J. Ferček a niekoľko ďalších priaznivcov tohoto športu, ktorí poskytli morálnu, materiálnu a organizačnú pomoc.

V rokoch 1945—1946 sa pristúpilo k oprave kúpaliska. Po zmene organizačnej štruktúry telesnej výchovy, orientovanej na jednotlivé zväzy ROH, vzniká vo Vrútkach plavecký oddiel pri Sokol Železničiarí Vrútky a neskôršie lokomotíva Vrútky. Obnovené normálne a pravidelné plavecké tréningy dali základ dobre pulzujúcemú životu. Široká základňa dala možnosť k vytvoreniu plaveckého a vodnopólového družstva, ktoré sa stalo výkonnosťou prvým družstvom v kraji, s najlepšimi plavcami a pólismi s príslušnými výkonnosťami triedami.

Dudíková, Šimová, Holková, Cunová, Klimešová, Blahuta, Záborský, Klein, Roubal, Kováčik, Hotár, Boďa, Cuna, Holko, Seruga, a iní pretekári sa stali prebormíkmi kraja a tvorili vodnopólové družstvo na majstrovstvách ČSR.

Nezabúdalo sa ani na odstraňovanie plaveckej negramotnosti. Z pretekárov plaveckého oddielu Lokomotíva Vrútky bol vytvorený 22-členný kolektív, ktorý na požiadanie KNV — odboru školstva v Žiline, previedol akciu po celom kraji a tak vrútockí plavci boli mladým ľuďom známi po celom strednom Slovensku, Orave, Považí, Liptove a Turci.

Každoročne prevádzali v jednotlivých strediskách plavci elementárny výcvik plávania s mládežou. Naučili plávať tisícky mladých ľudí. Za túto zásluhnú činnosť, ktorú organizovali krajské orgány, sa im dostalo uznanie z najvyšších miest. Veľkú zásluhu na tejto činnosti mal Karol Vojtek, ktorý svojím príkladom, dobrou organizačnou prácou, náročnosťou, vedel získať mládež pre plavectvo.

V tomto období bola založená vo Vrútkach športová plavecká základňa dorastu s možnosťou celoročného tréningu, ktorá trvala do roku 1962. Každoročné stretnutia a školenia dávali možnosť odbornejšieho rastu a vytváraniu dobrého cieľavedomého kolektívu, ktorý vzorne reprezentoval vrútocký plavecký šport po celej republike. Bolo na škodu veci, že v roku 1964 bola Športová škola dorastu zrušená. Tým značne ochabla ďalšia činnosť plaveckého oddielu TJ Lokomotíva Vrútky.

Z najmladšej histórie plaveckého oddielu

V roku 1968 začal pracovať nový výbor plaveckého oddielu, predsedom ktorého sa stal Ing. Dušan Štekláč. Plavecký oddiel začal pracovať na stále viac a viac chátrajúcom kúpalisku, v „deravom“ bazéne, z ktorého za noc uniklo pol metra vody. Rozdiel sa denne dopúšťal vodou z horského potoka, teplota ktorej dosahovala 10-12°C. Staručký kotol zrelý na generálku, mal čo robiť, aby vodu v bazéne vyhrial na 19°C v dňoch s pekným slnečným počasím, keby teplota vzduchu dosahovala 27-30°C.

Spolu s výborom ostala ešte malá hrstka plavcov-nadšencov a vodných pólistov, odchovancov staršej generácie, ktorí vždy, ako to bolo zaužívané, pred sezónou pripravili kúpalisko do takého stavu, aby bolo schopné prevádzky, čím sa súčasne vytvorili podmienky pre tréningy a nastávajúcu súťaž vo vodnom póle, ktorá sa v roku 1968 práve na Slovensku rozbehla. V novovytvorenej celoslovenskej vodnopólovej divízii povedľa družstiev Bojníc, Komárna, Trenč. Teplic, Topolčian, Nových Zámkov, Slávie Bratislava B, ktoré mali toho času pre nás nedosiahnuteľné tréningové podmienky, sme nemali nádej na úspech. Avšak na tej hrstke obeťavých hráčov a funkcionárov sa začala budovať ďalšia činnosť v podobe generálnej opravy kúpalska. Pri jej realizovaní treba poďakovať všetkým členom plaveckého oddielu spolu s výborom telovýchovnej jednoty, ONV Martin, MsNV Vrútky, OV STO Martin, ktorý túto stavbu financoval sumou takmer 500 tisíc korún.

Od začiatku roku 1970 do konca júna 1971 Hospodárske zariadenie TJ Lokomotíva Vrútky zrenovovalo veľký bazén, vybudovalo malý bazén, drevené zrubové kabínky, buffet a šatne. Urobili sa tiež niektoré terénne úpravy, kanalizácia a ďalšie drobné úpravy. Členovia plaveckého oddielu pri generálnej oprave kúpalska odpracovali tisíce brigádnických hodín, začo im patrí poďakovanie.

Aj keď bol bazén v prestavbe, nezanedbala sa športová činnosť oddielu. Muži sa zúčastnili vodnopólovej divízie aj v rokoch 1969-1970. Taktiež sa zúčastnili majstrovstiev okresu v plávaní, kde sa v dvoch disciplínach stali prebormníkmi okresu (Kudlička, Ziman). Činnosť plaveckého oddielu sa ďalej rozrastala. Po otvorení kúpalska po generálnej oprave plavecký oddiel usporiadal k 50. výročiu KSČ a FRTJ hodnotný vodnopólový turnaj za účasti družstiev Slovana Bojnice, Slovana Trenč. Teplice Slovana Banská Štiavnica a Lokomotíva Vrútky. V tejto konkurencii družstiev s termálnymi, či krytými kúpaliskami, Vrútky obsadili tretie miesto. Družstvo hralo v zložení: Kupčok, Kovalčík, Kozma, Kasaj, Holko, Rybárik, Kočiško, Turčík, Zvarík, Novák a Vaňko pod ve-

dením prof. Karola Vojteka. Plavecký oddiel spolu s plaveckým oddielom TJ Strojárne Martin sa zúčastnil otvorenia kúpaliska v Sučanoch v exhibičných pretekoch, ako aj stretnutím vo vodnom póle. Taktiež sa zúčastnil na „Martinskej noci“, ktorú usporiadal OV SZM.

Členovia plaveckého oddielu previedli plavecký výcvik pre 115 detí vo veku od 6 do 15 rokov. Traja členovia sa zúčastnili kurzu rozhodcov vodného póla v Bratislave a piati cvičiteľov základného plávania v Ružomberku. V pláne činnosti je školenie ďalších trénerov a rozhodcov v plávaní a vo vodnom póle. Členovia plaveckého oddielu sa tiež aktívne podieľajú na práci v okresnom plaveckom zväze. V ďalšej práci chce oddiel venovať pozornosť predovšetkým vrútockej mládeži. Bude pomáhať tiež školám pri základnom plaveckom výcviku, čím sa zníži plavecká negramotnosť na minimum.

Sú to iste pekné a odvážne plány a bude treba vynaložiť veľké spoločné úsilie výboru, trénerov i plavcov na to, aby s nádejami a oduševnením začatá práca zdarne pokračovala a priniesla svoje ovocie v raste ozajstných čestných plavcov — športovcov, ktorí svojím správaním a výkonmi budú robiť česť oddielu a budú pokračovať v tradícii začatej pred 50 rokmi.

Roky 1972 — 1979

V roku 1972 plavecký oddiel oslávil 40. výročie svojej činnosti. Vo Vrútkach sa stretlo niekoľko plaveckých generácií, ktoré sa na tejto činnosti podieľali. Tu si oddiel vytýčil i nové smelšie plány do budúcnosti v oblasti odstraňovania plaveckej negramotnosti, výkonnostného plávania a vodného póla, ktoré vďaka obetavej práci funkcionárskeho a cvičiteľského aktívu i postupne vylepšujúcim sa tréningovým podmienkam (hlavne krytému bazénu v Martine), sa im v nasledujúcich rokoch darí s úspechom plniť.

Základný plavecký výcvik patrí k ich základným činnostiam, z neho si oddiel čerpá nových adeptov. Spočiatku ho prevádzali pre žiakov 6. ročníkov škôl a ostatných záujemcov, dnes už zaučajú žiakov materských škôl, i prvých a druhých ročníkov základnej školy. Za roky 1973-1978 cvičiteľom oddielu prešlo cez ruky do 2000 detí, ktoré sa naučili plávať. Na tejto zaslúžiteľnej práci sa podieľali F. Juriček, prof. Vojtek, Ing. Štekláč, E. Holková, E. Guthová, V. Gottwaldová, L. Zvarík, M. Bobrovská, M. Záborský, D. Kozma, E. Paštrnáková a ďalší. O ich kvalitnú prácu i v súčasnosti

je taký veľký záujem, že vzhľadom k priestorovým možnostiam nemôžu všetkých záujemcov uspokojiť.

I vo výkonnostnom plávaní zaznamenáva oddiel stále vzostupný trend a vzhľadom k tomu, že ako jediný z družstiev, s ktorými súperí, nemá krytý bazén — i výborné umiestnenia. Veď od roku 1976, kedy sa utvorila krajská súťaž družstiev v plávaní, patria medzi popredné celky. V poslednom ročníku 1978 skončili chlapci i dievčatá zhodne na druhých miestach, pričom dievčatám ušiel postup do SNL len o vlások.

V okresnom meradle, napriek tomu, že majú silného súpera v TJ Srojárne Martin, získavajú väčšinu titulov. V priebehu rokov 1973-1979 preborníkmi okresu Martin v plávaní sa z nášho oddielu stali: E. Šimová, E. Szőkeová, K. Janša, J. Jurečková, M. Machovičová, G. Michalová, Juro Boborovský, L. Cingelová, V. Schérer, M. Záborský, A. Čejka, P. Pošvanc, J. Mikoláš, I. Kluknavský, E. Paštrnáková, L. Kováčová, J. Žucha, D. Křížová, M. Křížová, L. Mišík, D. Kuková.

Naši plaveckí reprezentanti sa presadili vo svojich kategóriách i na najvyšších republikových súťažiach: Úspechom je už to, keď sa tam svojimi dosiahnutými časmi prebojovali, a tých už máme na dve desiatky. Z nich treba vyzdvihnúť P. Pošvancu, ktorý sa dostal v roku 1975 do finále disciplíny 100 m znak na majstrovstvách ČSSR seniorov, E. Paštrnáková bola 4. na 100 m znak na majstrovstvách Slovenska seniorov roku 1977. Medzi žiakmi získali zlatú medailu a titul majstra Slovenska Igor Kluknavský v disciplíne 100 m znak — rok 1976. U dievčat boli úspešné M. Štekláčová so ziskom striebornej medaily (1977) a D. Křížová s bronzovou (1977) i striebornou (1978) medailou, obidve v disciplíne 100 m prsia. Najlepšie umiestnenie získala naša Dana Kuková, ktorá na tohoročných pretekoch sa stala majsterkou Slovenska dorastu v disciplíne 100 m prsia časom 1,21.7 a na 200 m získala striebornú medailu.

Najlepší prehľad o súčasných kvalitách našich plavcov dáva počet dosiahnutých výkonnostných tried: k 31. 12 1978 majú jedného nositeľa I. VT, 7. nositeľov II. VT, 32. III. VT a 17 VTM.

Svojho zástupcu má plavecký oddiel už i v stredisku vrcholového športu pri Slávii UK Bratislava; je ním Braňo Hakel, ktorý dnes už patrí medzi špičkových pretekárov na Slovensku.

A ešte najlepší plavci oddielu v jednotlivých rokoch podľa bodového hodnotenia: 1973 — E. Šimová, 1974 — L. Cingelová, 1975, 1976 — P. Pošvanc, 1977 — E. Paštrnáková, 1978 — D. Kuková, 1979 — D. Křížová.

Na trénerských postoch sa pri plaveckých družstvách vystrie-

dali: prof. K. Vojtek, M. Záborský, D. Holko, Ing. J. Habdák, Ing. P. Broska, Ing. A. Hakel, Ing. V. Turanský a ďalší.

I vo vodnom póle sa podarilo už nadviazať na úspešnú tradíciu predchádzajúcich desaťročí. Pod vedením L. Zvaríka, M. Gombarského, J. Vaňku a Ing. D. Štekláča vyrástli nové vodnopólové generácie, ktoré majú za sebou prvé úspechy: žiaci — Juro Bobrovský, V. Schérer, M. Varadin, M. a J. Žuchovci, A. Šimo, J. Koza, A. Čejka, D. Súkeník a J. Hojo v r. 1975 skončili vo finálovom turnaji v Bratislave na 5. mieste na Slovensku v roku 1978 vyhrali ako dorastenci východnú skupinu II. dorasteneckej ligy a v kvalifikačnom stretnutí o postup do SNL dorastu prehrali len tesne 3:5 so Slovanom Piešťany. Títo dorastenci tvorili i základ mužského celku; doplnení o J. Vaňku, M. Ratvejského a O. Hatalu v turnaji o majstra kraja 1978 skončili na 2. mieste za Novákmi, ale pred Bojnicami a Žilinou, čo je zatiaľ najlepšie umiestnenie nášho celku na majstrovstve SSK. Veríme, že títo chlapi vybojujú pre naše mesto už tohto roku SNL. V roku 1978 začal svoju činnosť vodnopólový druhý sled: žiaci — Zibolen, Zmalovci, Hanzély, Ján Bobrovský, Ruttkay, Ján Koza, R. a B. Turanský, Hájiček, Lamoš, Husárik, Kubera, Hôrka, skončili na majstrovstvách kraja na druhom mieste a svojimi výkonmi nadviazali na svojich úspešných predchodcov.

Výbor oddielu popri pozornosti, ktorú venuje kvalite tréningového procesu, nezabúda ani na politicko-výchovnú činnosť; každoročne organizuje brigády na kúpalisku, besedy, preteky k výročiam. Beseda s účastníkmi OH v Montreale M. Roľkom, V. Wárovou a pros. F. Sýkorom, CSc. i sedem ročníkov plaveckých pretekov a vodnopólového turnaja o pohár SNP ďaleko prekročilo rámec našej TJ. Za všetky tieto úspechy patrí plaveckému oddielu právom titul „Vzorný oddiel ČS ZTV II. stupňa“ a veríme, že i ten I. stupeň po 3 ročnom úsilí v roku 1982 získajú. Medzi funkcionármi v tomto úspešnom období rokov 1973-1979 pracovali Ing. Štekláč, T. Uhrin, J. Bobrovský st., L. Zvarík, prof. K. Vojtek, L. Jesenská, M. Záborský, V. Gottwaldová, MUDr. O. Kříž, J. Hôrka, M. Gombarský, M. Lvončík, F. Juríček, Ing. V. Turanský, E. Kluknavská, Ing. P. Broska.

Roky 1980 — 1982

Rok 1980 sa stal medzníkom v činnosti plaveckého oddielu. Po dohode výborov TJ ZTS Martin a TJ Lokomotíva Vrútky sa od tohto roku v záujme zvýšenia úrovne plávania a vodného póla v

našom meste, vzhľadom k podmienkam špecializuje náš plavecký oddiel na výkonostné plávanie, pričom masový rozvoj plávania zabezpečujú v spolupráci obidva oddiely. Týmto rozhodnutím prešli naši najlepší plavci spolu s niektorými funkcionármi do ZTS, kde v podstate lepších podmienkach dosiahli už rad úspechov — medailové umiestnenia na M SSR (D. Křížová, L. Kováčová, B. Tursanský, M. Ruttkay, ...) a tak majú výrazný podiel na zvýšení úrovne plaveckého oddielu v ZTS Martin.

I vodné pólo sa dostalo v našej TJ na vyššiu úroveň. Muži sa v kvalifikácii s Novými Zámkami prebojovali do SNL, kde pod vedením trénera Zvaríka a neskôr Kovalčíka štartujú dodnes. A hneď v roku 1980 skončili na peknom 5. mieste. V krajskom medradle sa už stabilne usadili na 2. mieste za prvoligovými Novákmi, pred Bojnicami a Žilinou. Ešte väčší úspech dosiahli v roku 1980 naši žiaci, ktorí sa prebojovali cez Prešov do SNL, medzi čl. elitu — družstvá z Bratislavy, Košíc, Novák, Topolčian a Piešťan. Družstvo dorastu štartuje v krajskej súťaži.

Popri výkonnostnom vodnom póle sa nezanedbávajú ani ostatné už tradičné činnosti: odstraňovanie plaveckej negramotnosti detí a starostlivosť o údržbu a prevádzku letného kúpaliska. Ako tomu bývalo vždy, starajú sa o to všetci členovia, ktorých vedie výbor oddielu v zložení Ing. Štekláč, Hörka, Kovalčík, Uhrín, J. Žucha a do r. 1982 v ňom pracoval i dnes už nebohý František Juriček.

SPOMIENKY PAMÄTNKOV.

Roky utiekli a nám starším zostali len spomienky. Spomienky najkrajšie, na začiatky detstva a mladosti. Každý prežívame svoju mladosť len raz v živote. Mojou najmilšou spomienkou zostáva na prvom mieste voda, plávanie. Vo Vrútkach nemali sme iné možnosti len rieku Turiec. Chodili tam starší chlapi ako Brašňovci, Dienes, Holkovci atď. My ako decká s otvorenými ústami sme sa dívali ako pretekajú v plávaní. Dĺžka trate bola od jedného krička k druhému. Báli sme sa vody a najmä aj rýb. Chlapi nás vláčili po vode na chrbtok, aby styk s vodou nebol odstrašujúci. Tak som sa postupne upisovala vode, ktorá mi až do dnešných čias zostala veľkou láskou.

Prešlo pár rôčkov a vo Vrútkach postavili plaváreň. Všetky deti aj dospelí, ktorí sa chodili kúpať na rieku Turiec sa presťahovali na plaváreň. Z nás mladých to boli hlavne H. Majorová, V. Holková, J. Sýkorová, A. Šťastná, sestry Šorálové, M. Ruttkayová atď. Na otvorení plaveckého oddielu PO ČK mal zásluhu Ing. Vízy.

Pod jeho vedením začal poctivý tréning. Brali sme tréningy veľmi vážne a tak z detí dorástol dorast. Pribúdalo nám síl na tele a výsledkov v bazéne. Plávali sme v každom počasí. Schôdze sa konali na plavárni pod vrúbou, ktorá ešte dnes stojí v ereáli kúpaliska. Veru málo kto chýbal, prítomní boli skoro všetci, tak ako vo všetkom ostatnom. Bolo tak i pri čistení bazéna. Ako včeličky v úle každý mal pridelenú prácu. Čistenie bazéna kartáčmi bolo počut široko-daleko.

Tešili sme sa veľmi na preteky. Jednu nedeľu doma a druhú von. Bolo že to radosti, keď sme zvíťazili. Jedinou odmenou nám bolo uznanie a medaile. I keď niekedy za ťažkých podmienok. V Kremnici sme plávali v daždi, hroznej zime, bazén dlhý 50 m, na ktorý sme neboli zvyknutí a v 13° vode. Snáď i dnes po rokoch každého zamrazí, keď si na to spomenie.

Na konci sezóny sme sa v septembri lúčili s vodou. Ťažko nám bolo, že príde zima. Nebolo kde trénovať a tak nám zostávalo len čakať do druhého roku a začať znova.

Dnešnej mládeži prajem veľa elánu a lásky ku tak krásnemu športu ako je plávanie.

Viera Slabejová — Šťastná

Písal sa rok 1939. Boli sme dorastenci PO ČK Vrútky. Posledné krásne slnečné augustové dni sme ešte chceli využiť na plavárni pred nástupom do školy. Tieto dni bývajú vždy najvzácnejšie. Schyľovalo sa k vojne, ale boli sme mladý a nechápali sme ešte, čo nás čaká.

Do Lesnej ulice pri plavárni sa prihrnul oddiel nemeckých vojakov počítajúci asi 200 chlapov. Vtedy sa nám ešte zdali Nemci veľmi slušní, pretože veliteľ sa prišiel opýtať, či vojaci môžu na plaváreň. Platiacich hostí sme nikdy neodmietali, preto sme privolili. Lesná ulica bola plná vojenských vozidiel, Nemci rozdeľovali menáž a zvyšky dávali našim chlapcom, ktorí viac-menej zo zvedavosti nemeckú stravu ochutnávali. Týchto si Nemci nezabudli odfotografovať. V nejakých nemeckých novinách sa pravdepodobne objavili obrázky, ako nemecká armáda ľudomilne kŕmi vyhľadávané deti Východnej Európy.

Nemeckému veliteľovi sa však nezdala voda v bazéne dosť čistá — treba povedať, že mal skoro pravdu. Navrhol, že dá svojim vojakom rozkaz vyčistiť bazén s podmienkou, že tento bude za pár hodín plný, aby ho pred odchodom mohli použiť. V tejto chvíli vstúpil na scénu náš starší kamarát Vojto P., inak zástanca čierneho humoru. Bol to mládenec vtedy asi 25-ročný, vedel ako-tak nemecky a uistil veliteľa, že naplnenie bazénu trvá asi 2 hodiny

(všetci sme vedeli, že bazén sa nenaplní skôr, než za 2 a pol až tri dni). Veliteľ dal teda bazén vyčistiť. Vyzbrojení kefami na poriskách a metlami, zakúpenými za peniaze jednotky, oškrabovali Nemci zelenú usadeninu zo dna i bokov. Večer sa začala napúšťať voda. Na druhý deň Nemci odchádzali a v bazéne dolo vody ledva po kolená.

Veliteľ rozzúrený a s pištoľou v ruke behal po okolí plavárne a vykrikoval „Wo ist der Schurke?“ (Kde je ten darebák?). Vojto sa stačil „zdekovat“ a šťastne prežil odchod Nemcov. Bola to opäť kabinetná ukážka humoru, ktorý nám často servíroval.

Potom už ale veľa švandy nebolo. „Naša“ jednotka z Lesnej ulice, ako aj veľa iných sa zúčastnili v septembri 1939 útoku na Poľsko a my sme pochopili, že začala 2. svetová vojna, ktorá nás rozprášila po svete: Front, odboj zahraničný i domáci, povstanie, zajatecké i koncentračné tábory.

Na túto príhodu sme si však často aj potom spomínali.

František Barabáš

Roky 1951 až 1955 na našom kúpalisku

V tých rokoch som zastával funkciu predsedu plaveckého oddielu vrútockej Lokomotívy. Spomínam na to takto.

Kúpalisko rovnako ako v rokoch predchádzajúcich, bolo v údržbe členov plaveckého oddielu, a bolo, mierne povedané, každý rok po zime, v dosť zlom stave. Čo sme si sami neopravili, to sme nemali.

Výbor Lokomotívy viedol v tom čase s. Ferček. Výbor prispel síce podľa momentálnych možností, hlavne materiálom na údržbu kúpaliska, prevedenie prác však ostalo na nás. Voči predošlým rokom sa však priaznivo zmenila skladba členstva. Z detí, ktoré s veľkou láskou ako tréner oddielu viedol prof. Vojtek, vyrástli zdatní mládenci a dievčence, ktorí sa práce neľakali. A tak, s príchodom každej jari nastávala pre členov plaveckého oddielu doba plánovania a snov o vzorne upravenom kúpalisku. K týmto predstavám sa potom, nie pre nechúť plavcov, lebo u tých bolo vždy do práce chuti dosť, skôr pre nedostatok materiálu a finančných prostriedkov, viac-menej približovala skutočnosť.

Každým rokom bolo treba opraviť a vyčistiť prítokové a odpadové šachty a kanále, zimou rozpráskané steny bazéna, oploštenie a časom značne poznačené drevené kabínky. Poslednou činnosťou pred napustením bazéna bolo vybielenie jeho stien.

V tejto etape jarých prác, v očakávaní napustenia prvej vody,

vrcholilo aj vzrušenie a pracovné nadšenie členov oddielu. Konečne príde hodina, kedy bude nahradený suchý tréning, realizovaný každý rok v telocvični inej školy, skutočným plaveckým tréningom.

K napusteniu bazéna dochádzalo obyčajne začiatkom júna, lebo horský potok, ktorý bazén napájal, poskytoval v tejto dobe vodu teplú najviac 12°C, ktorá po jedno-dvojdennom odstátí dosiahla s prižmúrením oka teplotu 17°C. Za takýchto podmienok došlo obyčajne k prvému dotyku s milovaným živlom. Najprv prví odvážlivci opatrne vliezli do vody a s drkotajúcimi zubami volali ostatných.: „Podťe je fain!“ To „fain“ bolo len zbožným priáním, ale nalilo odvahy do statočných srdc „ešte suchých“. O chvíľu sme všetci svorne vychutnávali prvé zábery v studenej vode. Potom začal na bazéne pravidelný tréning. Dráhy sa nenatahovali. V bazéne bolo vždy dosť miesta pre všetkých. Každý pretekár mal určenú hodinu, kedy sa mal dostaviť na tréning. Pred stanoveným časom si v kabíne plavčíka prečítal svoj denný rozpis úloh. Jeho plnenie, ak nebol prítomný tréner, kontrolovali spoluplavci. Nepamätám sa, že by došlo ku klamaniu. Programy veľmi starostlivo vypracovával tréner oddielu.

Plavec preštudoval úlohy, skočil do vody a po uplynutí pol, trištvrte, ba i celej hodiny, vyšiel z bazéna o niečo scvrkutejši a podľa osobných dispozícií. fialový alebo mierne naružovený. Program tréningu mal pre tento čas splnený. Mohol sa venovať rozmrazovávaniu na teplom slniečku. Bolo však zaujímavé, že i keď tréningové podmienky boli tvrdé nedochádzalo u plavcov k ochoreniam z prechladnutia.

Keď dosiahla voda teplotu 20°C stalo sa pre nás plávanie rozkošou. Stalo sa tak obyčajne až v júli a tento stav maximálnej blaženosti nám príroda dopriala najviac ak do polovice augusta. V tej dobe sa aj vrútocká verejnosť v značnom počte venovala kúpaniu.

Keď sa slnce začalo skrývať za Martinské hole, opúšťali kúpalisko poslední rekreační plavci. Členovia oddielu však neodchádzali. Nasledovala druhá fáza tréningu a nácvik vodného póla. V podvečer bola voda celodenným snečným jasom už dosť prehriata. Vtedy prichádzali aj starší plavci celodenne zamestnaní, odplávať si svoje povinné metre. Domov z kúpaliska sme odchádzali obyčajne až za pokročilého súmraku a to celá skupina naraz. Cestou sme prediskutovali problémy dňa a pripravovali sa na deň nasledujúci. Postupne sa odtrhávali od skupiny jednotlivci jej členovia podľa toho, kto kde býval. Nakoniec som ostal sám, lebo som býval až na druhom konci Vrútok.

Započatie školského roku a prvé chladné septembrové noci znamenali vždy zníženie aktivity členov plaveckého oddielu. No aj tak, niekedy až do konca septembra sa v bazéne pravidelne trénovalo. Potom prišiel deň, keď sa z bazéna vypúšťala voda. Tohoto obradu sa zpravidla zúčastňovali len tí najskalnejší. Veľké predstavy a plány čiastočne splnené, čiastočne nedosiahnuté, prešli nedosiahnuté, prešli do ríše spomienok.

Tak som sa Vám, vážený priatelia, vo svojom krátkom rozprávaní, snažil priblížiť poéziu všedných dní vrútockého kúpaliska v rokoch 1951 až 1955. Tú honosnejšiu stránku, stránku víťazstiev a prehier hádam ponechám na iných. Len ešte krátko mi treba spomenúť úspešnú výuku plávania detí v rámci žilinského kraja, na ktorý má zásluhu vtedajší oddielový tréner.

Pre mňa, okrem plaveckej stránky, malo členstvo v plaveckom oddieli vrútockej Lokomotívy aj iný význam. Nadviazal som tu mnohé, povedal by som, životné priateľstvá. Dnes už patrí ku generácii, ktorá žije zo spomienok. A práve tomu obdobiu života vďačím, že sa má ms láskou a hrdosťou k čomu vracieť.

Vrútocký bazén v spomínanom období odchoval mnohých dobrých športovcov i mnohých funkcionárov a učiteľov, ktorí v plaveckve pôsobia dodnes.

Dipl. tech. Emil B o d a

K pretekárskemu plávaniu som sa dostal viac menej náhodne a z hľadiska súčasnosti v dobe, kedy mnohí s aktívnou činnosťou už končia. V roku 1966 ako 16 ročný samouk som sa prvý raz zúčastnil plaveckých pretekov a to majstrovstiev okresu Martin. Na moje veľké prekvapenie a samozrejme veľkú radosť sa mi podarilo zvíťaziť v disciplíne 100 m prsia. Na pretekoch som sa zoznámil s trénerom Záborským, ktorý mi ponúkol možnosť trénovať aj pretekať v plaveckom oddieli Lokomotíva Vrútky, čo som s radosťou prijal.

Tréningové možnosti v plaveckom oddieli Lokomotíva Vrútky boli z hľadiska súčasnosti porovnateľné s rekreačným plávaním. V okrese Martin nebol krytý bazén a otvorený bazén vo Vrútkach bol všeobecne známy svojou studenou vodou, ktorá nebola vhodná pre plavecký tréning. Preto sa plavecké tréningy uskutočňovali v krytom 50 m bazéne v Žiline a to iba raz za týždeň. Nedostatočná príprava vo vode sa čiastočne nahrádzala suchou prípravou ktorú viedol S. Rybárik, vtedy profesor telesnej výchovy na SPŠS. Tréningové nasadenie vzhľadom na nedostatok tréningových hodín bolo vysoké. Prestoje boli minimálne a v podstate sa plávalo neuretržite. Organizácia bola jednoduchá:

prví plávali krauléri a my prsiari za nimi. Motivácia tréningu spočívala u kraulérov ujsť prsiarom a u prsiarov dohnať kraulérov. Z dnešného hľadiska je taký tréning pomerne nudný, ale pre nás trénujúcich raz týždene vyhovoval. Neraz sme cestou domov od únavy v autobuse zaspali. Na tréning vo vode sme využívali aj voľný čas na pretekoch ak k tomu boli podmienky. Aj pri týchto skromných podmienkach sa výkony zlepšovali. V prsiarskych disciplínach som bol vyrovnaným súperom žilinským prsiarom ktorí tvorili krajskú špičku a trénovali samozrejme denne.

Telom aj dušou plaveckého oddielu v tej dobe bol S. Záborský. Trénoval, bol vedúcim na pretekoch, zariaďoval tréningové podmienky, vybavoval lekárske prehliadky, uvoľňovanie zo školy atď, čím rozhodujúcou mierou prispel k úspešnosti celého plaveckého oddielu.

V rokoch 1968 som odišiel na štúdiá do Brna a neskôr do Žiliny kde boli podstatne lepšie tréningové podmienky ako vo Vrútkach. Zvýšené tréningové zaťaženie prinieslo svoje ovocie. Stal som sa akademickým majstrom Moravy v disciplíne 200 m prsia a na akademických majstrovstvách SSR som obsadil v tejto istej disciplíne 3 miesto. V roku 1974 som sa opäť vrátil do Vrútok, kde som začal pracovať ako tréner. Podmienky sa medzitým podstatne zlepšili. V Martine bol otvorený 25 m krytý bazén, kde bolo možné 4 x týždenne trénovať. Pribudli ďalší nadšenci ako s. ing. Štekláč, Zvarík, ing. Hakel, ing. Habdák, ing. Turanský atď. Otvorený bazén vo Vrútkach sa vybavil novým kotlom, takže bolo možné trénovať v primerane teplej vode. Neskôr sme vybudovali posilovňu, klubovňu, šatňu atď. Prevádzka a údržba celého zariadenia ležala na pleciach plaveckého oddielu.

Zlepšenie tréningových možností sa prejavilo na podstatnom zlepšení výkonnostnej úrovne celého oddielu. Plavecké družstvo získalo nasledovné úspechy: Klúknavský — majster SSR žiakov v roku 1976.

Vodnopólové družstvo sa postupne prepracovalo na 2. miesto v stredoslovenskom kraji.

V roku 1978 v záujme ďalšieho zlepšenia úrovne plávania v rámci okresu plavecký oddiel prešiel do plaveckého oddielu TJ ZTS Martin, kde tradícia vrútockého plávania pokračuje. Plavci ako Hakel, Turanský, Kamarýt, Zrník, sestry Křížové sú toho živým dokladom. Väčšina trénerov v súčasnosti pôsobiacich v Martine sú trénermi, ktorí pracovali v plaveckom oddieli TJ Lokomotíva Vrútky.

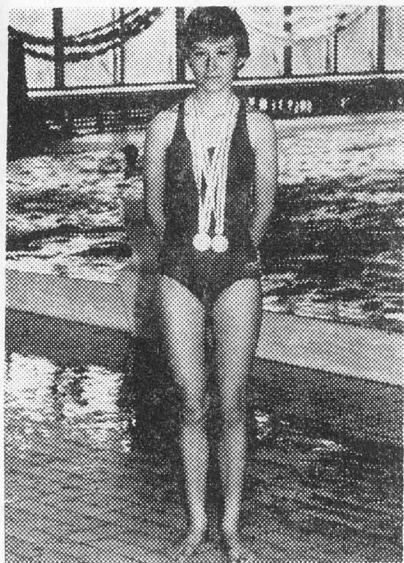
Ing. Juraj Mikoláš

Na záver

Rok 1982 je pre plavecký šport vo Vrútkach jubilejný. Chceme pri tejto príležitosti vysloviť poďakovanie všetkým, ktorí sa o rozvoj plánovania vo Vrútkach zaslúžili. Všetkým, ktorí sa v roku 1932 zaslúžili o výstavbu kúpaliska, ďalej zakladateľom prvého plaveckého klubu PO ČK Vrútky, ich pokračovateľom až po TJ Lokomotíva Vrútky. Všetkým organizátorom, trénerom, cvičiteľom, i aktívnym pretekárom plávania, či hráčom vodného póla. Predkladáme túto malú brožúrku, zostavenú z materiálov a príspevkov niektorých členov PO ČK a TJ Lokomotíva Vrútky, ktorou chceme oživiť aspoň niektoré skutočnosti z histórie plaveckého športu vo Vrútkach. Je to skutočne bohatá a i zaväzujúca história. Budeme v nej v rámci našej TJ Lokomotíva Vrútky pokračovať, naplňovať ju činmi v súlade s úlohami, ako ich pre ďalšiu etapu rozvoja našej socialistickej telovýchovy a športu postavil XVI. zjazd KSČ a ÚV ČSZTV.

TJ LOKOMOTÍVA VRÚTKY
VÝBOR PLAVECKÉHO ODDIELU
A ORGANIZAČNÝ VÝBOR

Z našich najúspešnejších:



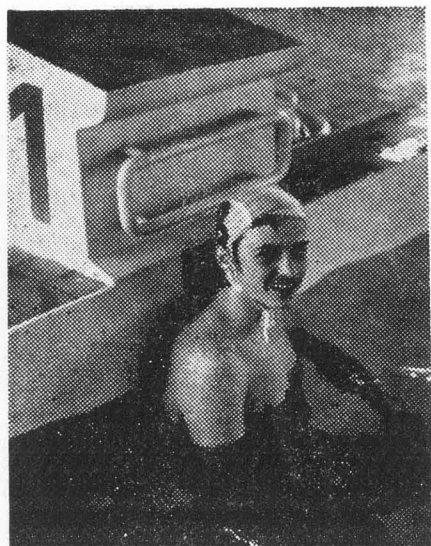
KOVÁČOVÁ JELKA



MONIKA ŠTEKLÁČOVÁ A DANIELA
KŘÍŽOVÁ



KUKOVÁ DANA

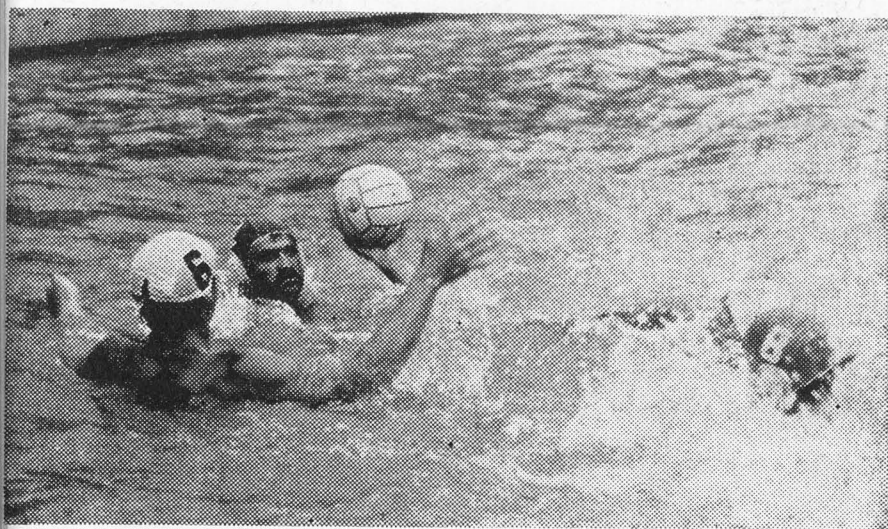


JURAJ BOBROVSKÝ



BRAŇO HAKEL

Z ČINNOSTI ODDIELU VODNÉHO PÓLA





ZAKLADNÝ PLAVECKÝ VÝCVIK